

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

— Megjelenik minden vasárnap. —

ELŐFIZETESI AR:

Egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr, egyes szám 10 kr. Előfizetési pénzek és reklamációk Ujházi Miksa könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő: **Dr. KHÁL ELEK.**
Társ-szerkesztő: **WILFINGER KAROLY.**
Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.
Hirdetési díj: 4 hasábsós petisors hírletésnél 10 kr. többszöri hírletésnél soronként 6 kr. Bélyegjű 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

A „Muraszombat és Vidéke” ajándéka előfizetői számára.

A kisebb vidéki lapok közül egyetlenegy sincs, amely megelőzné lapunkat az előfizetőink részére nagy áldozatok árán kieszközölt **kellemes meglepetésben.** Megszereltük részükre az »Otthon-t a »Magyar Szalon» külön kiadását, a pompás folyóiratot, mely gazdag szépirodalmi tartalmával és remek képeivel vállalatok közt. E vállalat czfája pótolni a százeszer számban hasznánba önzölő külföldi és különösen német képes folyóiratokat.

A „Muraszombat és Vidéke” előfizetői az »Otthon“ ox képes havi folyóiratot 1898. október havától kezdve, ha ebbeli kívánásukat a kiadóhivatal tudomására hozzák, teljesen ingyen kapják meg és nekünk csupán egy korona kezelési költséget, vagyis saját költségeinket tartoznak megtéríteni.

Előfizetőink tehát évenként tizenkét, pompás képekkel díszített vaskos kötetet, melyeknek megszerzési ára egyenként 10 frtot tesz ki, a negyedévi 1 korona kezelési költség fejében, vagyis oly csekélységet kapnak, hogy az a nyugtolt kedvezmény értékével szemben számba sem jöhet.

Reméljük, hogy lapunk ez áldozatkészsége az olvasó-közönségnél visszhangra talál és azt a közönséget, melynek érdekeit mindig szívünkön viseljük az eddigénél nagyobb méreken lesz kegyes pártfogolni.

Telentkezések a kedvezmény igénybevétele t. évi november hó 1-ig törtéhetnek, aká a kiadó

hivatalban, aká a szerkesztőségénél, az 1 korona kezelési-költség lefizetése mellett. Az »Otthon-t a jelentkezőknek börtmentesen fogjuk megküldeni.

A szerkesztőség.

Distingváljunk.

Ha elképzelhető egy egész vidéknek illetve az azon élő sok-sok népnek egy közös sarka: ugy emondhatjuk, hogy a muraszombati járás lakosságának évek hosszú sora óta közös sarkát, még pedig valóságos Achilles sarkát a vasutügye képezi.

Valamikor réges-régen a mikor még élt keblünkben a hit, mely a költő szerint tűrni, remélni megtanít: a lelkesedés pirja borította el arcunkat valahányszor csak szűri reményeink kívánatos tárgya: a vasut jelent meg csábítólag lelki szemeink előtt, kifestettük a jövőt oly rózsás szinzel, a milyennel csak egy szerelme tárgyáért lángoló hevülő, a családások szomorú iskoláján keresztül nem ment tapasztalatlan ifju képes.

Azonban az idők vihara, a családások sok keserű poharát itatta meg velünk. Véniülő, de meg nem valósuló reményeinket elérte az öregedő agglégények és aggzszűzek közös átka: morózussá, kiálthatatlanná, szeszélyessé lettek; ugyannyira, hogy különben békés polgáraink nem egyikére a

vasutnak pusztá emelgetése is azzal a hatással van, mint egy bizonyos állatra a vörös posztó mutatás. Achilles sarkunkká vált észrevétlenül a vasut, a melynek pusztá érintése annyira feldühösít népolyeket, hogy a józan észre nem hallgatva, jobbra balra öklelőznek, ártatlanokat gyanusítanak, mocskoltalan jellemeket bepiszkítani próbálnak; csakhogy tehetetlen haragjukat valakin kitölthessék.

Ilyenforma rajnálóts öklelőzést és rágalmozó gyanusítást követett el „egy kalauzjelölt“ e lap multkori számában jelenlegi képviselőnk ellen; okozati összefüggésbe hozva annak nevét vasutgyűnyk stagnálásával és azzal az általános tájékozatlansággal, mely vidékünkön e kérdésben jelenleg uralkodik.

Az igaz, hogy nem valami nagyra takálja egyéni értékét a tisztelt cikkező uram, a midőn őszintén bevallja, hogy az 5-ik osztályban mindenből megbukván, jelenleg szerény baktársággal is beénné, a mire cikkéből következtetve nem megvetendő képesséssel bír; de mivel levelét a legvastagabb tudatlanság és igaztalan sértés szándéka iratta, azért és még azért is, nehogy másokban is hasonló rosszakaratu véleményt támaszson; a megsértett igazság védelmére kelve, röviden bator le-

A „Muraszombat és Vidéke” tárcája.

Egy új magyar ABC és olvasókönyv.

(Végo).

A küszöbön felénk állott meg a szomszédok Gyuszikája, a kis hősök egyike. Kezében ott szorongatta a nagy ellenséget az ABC-t . . .

— No Gyuri mi baj? . . .

Gyuri bátoratlanul csoszogott hozzá közlebb és íróasztalom elé érve, kinyitotta a rejtelmes könyvet:

— Kérem szépen . . . ez itt . . . mi?

Mosolyogva néztem a betűre, mely felé Gyuri látható haraggal bökött mutatójával.

— Ez? . . . ejnye, ejnye Gyuri . . . hisz ezelőtt egy héttel már olyan jól tudtad: ez az f . . .

Gyuri lesütötte szemét, ajka szélei lefelé húzódtak és egyszerre csak elpityeredt:

— El . . . ellefejtöttem . . . bácsi . . .

Amint a fölémben csendül a siró hang, bántani kezdett a lelkiismeret. Szegény gyermek . . . ezt ugyan ártatlanul korholtam. És újra haragosan néztem az ABC-re: mely megismerteti a gyermeket az egyik betűvel és aztán lapokon keresztül nem hozza szemé elé. Hogy tarthassa így meg ezében? . . . No, új ABC! van-e erre kadenciád?

Hadd lám Éppen itt az f, a csunya f, Gyurika bókátának, keserves könyhullatásának közzvetet okozója . . . Van itten szép számmal. Benne a szakasz minden szavában, de benne van e szavakban az előbbi 24 rovat valamennyi többi betűje, is, benne van nemcsak egyszer, de kétszer is.

Vidáman fordultam Gyurihoz:

— No Gyuri, akkor felejtésd el az f betűt, ha ebből az ABC-ből tanulsz meg, akkor aztán legény vagy a talpadon!

Biz ez majdnem lehetetlen!

Gyuri mosolygott és kíváncsian nézett ABC-ém felé.

— No Gyuri, ha jól olvassz néhány sort, akkor nekem adom ezt a szép könyvet.

Gyuri vágó pillantást vetett a könyv felé, de azért csak a magát nyitotta ki és megkezdette a produkeziót:

— A kép szép . . .

— Megálj.

Gyuri megijedve nézett rám. Én meg elkezdtem morfondirozni: A kép szép . . . És mindögre csak az a rémitő mázolás lebegett szemem előtt, melyet a mult évben, festője ultra dekadens hire juttatott a műcsarnokba. A kép szép . . . ez is kép . . . tehát a Gyuri ABC-éje szerint szép . . .

Bizonyára ebből tanult esztétikát az a divatos kritikus, ki annyira dicserde . . .

Bánatosan sóhajtottam fel:

— Gyuri, Gyuri, beléold divatos bíráló válik ha el nem dobod ABC-det.

A gyermek csodálkozva nézett rám, én meg boszankodtam azokra az urakra, kik már a hat éves gyermekek lelkébe belecsépegtetik a felüleltséget.

Ujra lapozni kezdettem az új ABC-ben és nagy örömmel tapasztaltam, hogy ez nem véli a gyermek lelkébe, hogy az alma piros, hogy a ház alacsony és szegényke nem kénytelen majd csudálkozni, hogy van olyan alma is, a melyik zöld és olyan ház is, melyik magas . . .

Gyuri újra megzavart.

— Bácsi, olvasok tovább.

— Olvas, olvas . . .

De átfordítottam néhány lapot, mivel ez a bizonyos kép elvette a kedvem a többi kritikai megjegyzés meghallgatásától.

Ráműtattam egy betűre. Az n volt.

Gyuri nézi, nézi, de hallgat mélyen.

— Ugyan nézd a képet, akkor rájössz!

Gyuri csak úgy mereszt a szemét, a képen feltüntetett nap csak úgy szórja sugarait.

Gyuri egyszerre diadalmasan kiált fel:

Cs . . .

szek a való tényállást előadni, úgy a mint azt a t. czikkirón kívül úgy is mindenki tudja. Mert a latin közmondás szerint: „qui bene distinguit, bene docet.“

Közismeretű tény, hogy a szóban forgó alsó-levda—muraszombat—regedei vasút újabb felmerült terve gróf Szápáry Lászlótól volt képviselőnkől ered. Ő tett nyilvános ígérteit annak kiépítése iránt, ő tett és fáradozott annak érdekében, ő gyűjtötte lankadatlan buzgalommal a részvényeket. Később az a szoros kapocs, mely ő méltóságát a muraszombati járáshoz csatolta megszakadt; járásunk új képviselőt választott gróf Széchényi Tivadar ő nagyméltósága személyében.

Kalauzjelölt ur úgy látszik ezt a változást úgy képzeli, hogy a régi képviselőről rémaradt a vasutervez az újra, olyanforán, mint Kónyban a bírói ködmen a volt bíróról az utódjára, akár paszol annak természetére akár nem. Vagy talán úgy méltóztatik gondolni, hogy volt képviselőnk ama közismeretű hirdetés módjára világgá kürtöltette, hogy „nem szédelges új vasutakkal, melyek mint régiek adatnak el. hanem valódi uraságoktól levettet régi vasut eladó Muraszombaton“ és hogy ezt az uraságoktól levettet vasutat új képviselőnk szó nélkül magára állította.

No lássa t. „Kalauz-jelölt“ ur, az igen bakteros felfogás, az ilyen megúrtíthatik az olyan kegyedhez hasonló bransu emberek közt, de nem olyan nemesgondolkózási urak közt, mint a kirkól írt szó van. A vasutertvet, mint szellemi gyermekét, megtartotta szeretetében és atyai gondjában volt képviselőnk akkor is, a midőn a királyi kegy szerény körünkől magasabb polczra emelte, s velünk kötött frige törvényesen felbontott. Ma is az ő és dr. Goszthony Mihály egyetemi tanár ur kezeiben nyugszik és szentül hiszem, hogy az ő kezükben jó helyen van és ha valaki kíváncsi megtudni vasutunk sorsát, forduljon ő hozzájuk, mint egyedül competens helyre.

A mi továbbá mostani szeretett képviselőnknek a vasutervez való viszonyát illeti, azt hiszem nem ismeretlen előttünk a tény, hogy ő, a ki járás, érdekeinknek mindig és mindenben önzetlen támogatója volt, nem vonta meg segítő kezét ezen vasutertvtől sem. Nem említvé

azt, hogy a megyei 28 ezer frtos hozzájárulást is őszintén sürgette, csak arra vagyok bátor reá mutatni, hogy éppen e hó 13-án Bécsben is azon fáradozott, hogy a déli vasutársaság megígérte segélyét végleg biztosítsa és az ő nagytekinélyének sikerült csakugyan kieszközölni, hogy a déli vasutársaság vasutunkra 20 ezer frtot jegyzteti.

No lássa „Kalauz-jelölt“ uram, mennyire ok nélkül Pokrócz Ádámoskodott, méltatlanul gyanusítván azt, a ki jótékony szive és nemes jelleme által örök halára kötelezte egész járásunkat.

Es most végzetül még egyet. Annyi tény, hogy vasutunk kiépítése elé óriási akadályok gördülnek minden felől. Zalamegye késedelmezése, az osztrák politikai élet bizonytalansága, a kiegyezés válsága, mely a két ország közé állítandó vám-sorompókkal ijeszttet, mind hátrátatólag hat a kivitelére hervasztja reményeinket. Azonban bizzunk a végzetben, hogy esztendőre mindezen zavaros viszonyok tisztulni fognak addig is remény és türelem!

Különbem ám szálljunk perbe a végzetrel, hogy miért viedezt benünket az ország ily félreeső helyekére és miért nem inkább a Budapest—Bécsi utvonalba, vagy kapjunk hajba a sorssal, miért gördít mindig ur akadályokat tervünk megvalósítása elé, mindezt bátran megtehetjük, — *de méltatlanul senkit ne gyanúsítsunk.* Distingváljunk jól: kiben van a hiba, személyekben-e, vagy pedig a viszonyokban? És adjuk meg mindenkinek a magátét! **ts.**

Mire kell a tanítónak ügyelnie, hogy a gyermekek ő rá figyeljenek s hogy az előadott tárgy tartalmát az önálló tudás elsajátítsák?

Jelöl: Erdélyi mutat fel tanítványunk munkáját. Ha kiér benünket az Egnek áldása.

„Ne az iskolának, hanem az életnek nevelünk.“ Ebből kifolyólag minden tanítónak kötelessége növekednie oly alakban nyujtani a képzeteket, hogy akkor is tudják, mikor használniuk kell. Ehhez a tanító részéről a folytonos tanulás, s növekedés részéről pedig figyelés szükséges. Nezzük csak mit kell a tanítónak szem előtt tartani, hogy növekedési előadását mintegy öntudatlanul figyelemmel kísérje.

Figyelemmel kell lennie, hogy az előadás birjon mindazon kellekkel, melyek a gyermek figyelmét lekötik. Ilyenek: a tanító élénksége, az előadás érdekessé tétele, jó modor és jó viszony létesítése. Megelőletési gondok- és családi bajokkal minden ember kisebb-nagyobb mértékben foglalkozik. Eme bajok pedig, ha nem is zárják ki teljesen a vidámabb érzéseket, de minden esetre kérosan hatnak azokra, melyek nélkül élének nem lehetünk. A tanító is csak ember, van családja, ebből kifolyólag gondja, nem ritkán bánata is; miként lehetne már most iskolájában élnék? ... Élénksége lennie pedig kell, mert élénksége által növekedési figyelmét jó részben leköti. Legyen lélekileg erős és hagyja el gondjait. Gondoljon hitvitására, gondoljon örömmel várakozó tanítványaira. Ha így cselekszik, akkor a külbefolyásokat nem hurozja be iskolájába és előadásai élénksége lehetnek. Am de még ez nem elegendő az előadás igazi élénkségére; ez csak feltételezi illetőleg lehetővé teszi azt. Tegyük fel, hogy mindenkülbefolyás hatása nélkül megyek osztályomba. Az előadást megkezdem, folytatom és végzem is. Meggyőződés szerzése czéljából teszek néhány kérdést. A feleletek hiányosak, felületesek. Ebből kintnik, hogy a gyermekek nem figyeltek oda. Mi okozhatta ezt? Az, hogy figyelmüket nem kötöttük le. Ennek egyik oka bizonyára az élénkség hiánya, vagy annak csekélyége. Mit tegyünk hát, hogy igazán élénksé lehessünk?

Legyen bennünk hivatás-szeretet, találjunk úgy gyermekeinkben, mint foglalkozásunkban örömet; akkor majd élénk leend minden előadásunk. A ki hivatását nem érzi át, az munkáját napszám-szerűleg végzi; az gyermekeinek figyelmét nem fogja lekötöni soha, annak iskolájában az ónparokodás nem fog honolni; előadott tárgyainak értelmét nem tudja felgöngyölni, ott nem lesz biztos megértés, nem lesz önálló tudás, de eredmény sem. Ígyezekké gyermekeik is élénksékké tenni még előadás előtt. Ezért kell, hogy egy negyed órával előbb köztük legyen, hogy őket az ellentétes hatás

alól felszabadítsa, jóakaratu kérdezgetéseivel, szelid megjelenésével.

Figyelemmel kell lennie a tanítónak, hogy előadása érdekes is legyen, Közudomásu, hogy érdektelen tárgyat is lehet érdekessé tenni, érdekeseit pedig érdektelenné. Az előadandó tárgy sikeres közlésére a tanító élénksége mellett igen kivanatos még azon tárgy érdekessé tétele. Önmagunkon tapasztalhatjuk, hogy valamely dolog iránt közönyösek maradtunk, ha az nekünk nem tetszik. Így van az a gyermeknél is. A tananyagban pedig sok olyasmi van, mely a gyermekek abban az alakban nem tetszik Önként követkedni tehát, hogy a nem tetsző dolgot tegyük tetszetővé, érdekessé, mert csakis így fogja a gyermek figyelmét lekötöni. Vajjon lehetséges e ez? Igazán lehetséges. Van alkalom s eszköz elég, csak kelló akarat kell azokat alkalmazni. Ily eszközök: Szellemi utazás, ellen-telek, példázatok, példák történetek, mesék stb. Legyen a tanító éber és birjon teendői iránt jó szándékkal, majd tudni fogja, mikor és mely eszközöz folyamodjék.

Figyeljen a tanító arra is, hogy növekedési egy egymás irányában, mint saját szemelye iránt is szeretetteljes jó viszonyban álljanak. Legyünk növekedésük iránt barátságosak, nyújtsak, méltányosak, igazságosak és jótékonyak. Jaj azon iskolának, ahol nincs jó viszony; ott a ridog közöny és kényszer uralkodik, melyek a figyelem lekötésére teljesen alkalmatlanok.

Figyelemmel kell lennünk még a tiszta és értelmes beszédre. Hogy mily fontos ez, bizonyítja az, hogy orvosi bizonyítványt kívánunk e pályára lépőtől. Beszédünk azonban értelmes nem lehet még s zerveink épsége mellett sem, ha nem élünk rendes életmódot; ha az előadandó tárggyal magunk sem vagyunk tisztában s végre ha hivatásunk iránt közönyösek vagyunk. Vajjon az a tanító ki gyakran több éjszakákat álmatlanul, a rá következő napon tarthat-e sikeres előadást, vagy az, ki az anyagot bővebb figyelmére nem méltatta, ismerhet-e azt apró részleteiben, végzetében, végre az, ki hivatása iránt szeretettel nem lévén, azt napszám-szerűleg végzi? ... Nem, mert előadása ezen hiányok miatt nem lesz képes a figyelmét lekötöni. Készüljünk tehát minden előadásra, mert csakis a jó előkészület képesit bennünket arra, hogy szavaikat ónparokodásból is kiserik, mert érdekli őket. Ne feledkezünk meg arról sem, hogy minden előadásunk a gyermek nyelvezetéhez kell legyen. Egy percze se téveszköz szem elől, hogy gyarló, hiányos emberkével van dolgunk, kik magas irályu beszédünket megérteni nem képesek. Ha ezt cselekeszünk, akkor ók biztosan megértenek bennünket, melyből többször ismétlés után származik a tudás. Az iskola czélja a tömeges általános képzés, mely már gazdasági szempontból is kivanatos. Mentől nagyobb az átdadatok illetve kiképzettek száma, annál jobban felteünk meg cselünknek. Gazdasági szempontból annál kevesebbe kerü átlag egy-egy gyermek. Más szempontból annál jobb az iskola. Már most feltéve, hogy a tanító az elmondott kellekkel rendelkezik, de mégis akad oly növekedé, a ki vagy nem értette meg a tárgyat, vagy valamely teendő nem tud önállóan végzeni. Mit tegyünk már most a tanító? Fogantossza az ismétlést, ha kell az összes növekedékekkel, mert tudni minden tanító jól, hogy ismétlés a tudás anyja.

Tegyük fel, hogy az előadott tárgy a gyermek emlékezetébe bevesődött, megértette és teljes önállósággal tudja is; mégis bizonyos idő múlva elfelejt. Ismételi annyiszor a tanítónak czernyi dolga közt nincs ideje, de mégse engedheti, hogy elfelejtse. Ilozzuk tehát növekedéseket egy helyre, hogy a tanulás hasznát bolatja, ók maguk ismétljenek. Ezen czélunkat igyekszik elérteni a gyakorlati példák használása és alkalmazása.

Befejezést legyen szabad azon egyéni növekedés adni kifejezést, hogy az elsajátított ismeretek állandósításának legbiztosabb feltétele, a tanító munkássága-és törekvésében rejlik.

Erdélyi mutat fel tanítványunk munkáját. Ha kiér benünket az Egnek áldása.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Muraszombat és Vidéke“ czimú lapoktól 23-án mejelent számában „Kalauzjelölt“ álnév alatt mejelent cikkre tisztelettel alulírottak a nagy közönség tájékoztatására czéljából kijelentjük, hogy ezen cikknek minden sora elárulja azon szándékos rossz akaratot, a melylyel „kalauz-jelölt“ a kerület nagyerdemű országos képviselője Gróf Széchényi Tivadar Ó Exelentijája ellen indokolatlanul tanusított.

Nevezetesen közudomásu tény, hogy Ó Nagyméltósága nem csakhogy 5000 frtot jegyzett az alsó-levda—regedei vasutra, hanem hathatós befolyásával elősegítette, hogy Vasvármegye tör-

— Ugyan, hogy jut ez eszedbe? kérdem, mikor látod, hogy a nap van a képen.

Gyuri szava újra pityergőssé válik.

— Igen, de ott negy az ember is és a válláról lóg a csizma ...

Erre még nem hallgattam el.

Szent igaz, amit mondtott. Ott volt a nap, de az ember és a csizma is!

Újra belenéztem Paulini könyvecskéjébe és az újra megvizsgáltam. Ebben a képek egyszerűnek, egynevek csak egy tárgyat ábrázolók és kicsiny alakuk, úgy hogy a gyermek figyelmét első sorban a betű és nem a kép köti le, ez csak segédesség amannak, nem zavar, de felvilágosít.

Szegény Gyuri, olyan szomoruan nézett rám, mintha azt mondtotta volna:

— Nem én vagyok a rossz, hanem az ABC. Biz az úgy van, gondoltam és odanyujtottam neki az enyémet.

Nesse fiám, nekem adod!

Es meg vagyok győződve, hogy az a mosoly, mely piros ajkán végig futott, száz és száz gyermekajkán meg fog jelenni, ha a Paulini zseniális könyvecskéje elterjed az iskolában.

Említtet előnyben kívül ügyes beosztása, a fokoztatás elvének szigorú követése, a tanév hosszából mért terjedelmessége, mely megőv az unalmasá váló ismétléstől, az olvasmánycímek mellőzése, minél fogva így a gyermek mindig a felette álló czimbéthöz fűzi az olvasmány tartalmát: mind olyan szempontok, melyek helyességét a pedagógusok a legnagyobb örömmel fogják elismerni.

Az Athenaeum e könyvecske kiadásával, mely valóságos reformot fog előidézni az olvasás tanításában és melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter 3715. sz. a. engedélyezett, valóban hasznos szolgálatot tett a hazai tanügynek. —r.

vényhatóság a cédra 28.000 forintot szavazott meg, és a 2000 vasúti vasúti sajtó daczára, hogy reá a tervezett vasutunk létesítéséből semmi anyagi haszon nem származik — Ó Nagyméltóságának közbenjárására az előbb kilátása helyezett 20000 forintnyi hozzájárulást folyó október hó 13-án határozatilag is biztosította.

Ó Nagyméltóságának ezen ténykedése fényesen igazolja, hogy ő vasutunk iránt még érdek-lődéssel és őszinte jóindulattal viseltetik és így „kalauzjelölt” indokolatlan — és rossz akaratú támadását visszautasítani és a közönséget fentírt értelemmentes tájékoztatni kötelességünknek tartassuk.

A vasutgyűlés kivétel azon körülmény hátráltatja, hogy a szomszédos stájerországi tartomány gyűlés politikai viszonyok miatt a subventio kérdésében mindeközéig még nem határozott, és hogy Zalavármegye közönsége a tőle kért segélyt elvben ugyan már kétszer de tényleg még meg nem szavazta. — Ezek azonban csak időhöz kötött és elhárítható akadályok lévén — teljesen bizzunk abban, hogy Gróf Szápáry László Ó méltósága és Dr. Goszthonyi Mihály engedélyes urak mint vasutgyűlést vezetői fáradhatatlan buzgótsága és tevékenységének végre sikerüljön fog a vasut ügyét a megvalósulás stádiumába hozni.

Muraszombat, 1898. évi október hó 27-én.

Obád Mihály, Pollák Pongrácz,
 Bodnár András, Sinkovics Elek,
 Dr. Lukács Gábor, Dr. Kiss Elemér,
 Dr. Geiger Vilmos, Dr. Bényi István,
 Augustich Pongrácz, Dr. Uy Károly,
 Koröcs István, Klein József,
 Dr. Czipott Zoltán, Kleinvath József,
 Sinkovics Kálmán.

Nem lehet rossz néven venni egy szegény, néhány középiskolát végzett embertől, a ki nem élt oly kedvező viszonyok közt, hogy akár még járásbírói állásig is felvihette volna, hogy túrlentlenül járja a vasut kiépítését, a melynél előképzettségéhez képest csak altsziti állásra számíthat. Levele nem tartalmaz egy árva szót, a mely valakét becsületében megtagadott vagy érdemeit megtagadta volna. Hogy közérdekű ügyben a járás képviselőjétől várt információt, az sokkal természetesebb, minthogy azt „ts.” vezércikkünk ur nyaktekert okoskodásával elvitatathatná, mert eltekintve, hogy programjában a vasutat határozottan felvette, a képviselő kötelessége kerületének közérdekű támogatni, figyelemmel kísérni és különösen kötelessége választóközönségét ügyei állásáról időnkint tájékoztatni. Hogy ez itt sohasem történt meg, abban a „kalauzjelöltnek” teljesen igaz van, a képviselő urak pedig, mivel a cikkért szörnyen megharagudott, nincs igaza.

A „Kalauzjelölt” daczára állások különbözőségének, „ts.” vezércikkünk irtói nem tanul sem tudományt, sem műveltséget, de még csaknem is irigyi tőle, hogy befentes létre magát és néhány nyilatkozó társát tartja a közvéleménynek. Ennyit kötelességünk munkatársunk védelmére felhozni.

A nyilatkozatot majdnem kivétel nélkül tisztviselők irták alá, akik nem azok, ott is könnyen ki lehet magyarázni a kapcsolatot, mely köztünk és a nyilatkozat megrendelője közt fennáll. Mert a nyilatkozat megrendelésre készült. Azt aláírták olyanok, akik a „Kalauzjelölt” levelét nem is olvasták, aláírták olyanok, akik Muraszombat viszonyai-
 val egyáltalán nem ismerősek, végül aláírták olyanok, akik a vasutgyűlést abban jelzett állású csak a megrendelő ukáz alapján ismertik.

Nagyon tövednek az aláíró urak abban, hogy ők képviselik a közvéleményt. Épen abban van a hiba, hogy függőségük érzetében nem látják be, hogy a közügyeket nem lehet a fehér asztalú, titkos konventiculumokban és kedélyes vadászkompanyiában elintézni. Nem látják be, hogy vannak kívülük szabad és független polgárok, akik azt hiszik, hogy a vasut nem egy kikké, hanem mindnyájuké és követelik, hogy annak ügye és a késedelmezés oka nyilvános megbeszélésre kerüljön.

A nyilatkozatban foglalt adatok éppen nem közismeretiek és a nyilatkozók egyáltalán nem ille-

tékesek a közönség tájékoztatására, hanem igenis illetékes az engedélyes, illetékes gr. Szápáry László és illetékes a járás képviselője. Ezekről várnunk hiteles felvilágosítást és ha az megtörténik, akkor a „Kalauzjelöltnek” megvan az az érdeme, hogy kiragatta a nyulat a bokorból.

Fenttartjuk lapunknak mindig a szabad kritika jogát s nekünk nem imponál magas rang és állás, mert a népképviselőt elve nem ismer feltétlen tekintélyeket, ezért a nyilatkozat érdemi részére ugyazintón a „ts.” vezércikkében foglaltakra jövő számunkban még visszatérünk. Dr. Khál Elek.

Hírek

— **Mai számunk** a vasutgyűben közölt cikkek összehalmozódása miatt késett.

— **Személyi hir.** Dr. Ernusz Géza ügyvéd, járásunk volt közokvettség főszolgabírája, f. hó 28-án városunkban időzött.

— **A megyei bizottsági tag választások.** Hírik, hogy több mandátum üresedésbe jött, részint a megválasztás időtartamának eltelte miatt a megyei bizottságban. A választások határideje és a megürült helyek száma még nem jutott nyilvánosságra, de máris megindultak a kombinációk úgy a hivatalos körök, mint a szabad polgárság részéről, sőt már idegen járásbeli kortések is vendégszerepeltek nálunk, hogy támogassák a szorongatott táborn. Figyelmeztetjük a polgárságot, hogy adja szavazatát független meggyőződésű jellemes férfiakra és kergesse el a csábítókat, a kik egy egész járást önző érdekek vasbilincsei közé verni szándékoznak s ép ezért a nyilvánosságtól és a szabad nép akaratának érvényesítésétől félnek.

— **A koronaértékben való kötelező számítás** életbeléptetéséről szóló törvény 1899. évi január 1-én hatályba fog lépni. F. hó 25-én érkezett tel Vasvármegye közönségéhez a belügyminiszter rendelete, mely szerint az előintézkedések rögtön megteendőek.

— **Ipartestületi közgyűlés.** A muraszombati járási ipartestület folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek fő tárgya a kis iparosok és kis gazdák hitelszövetkezetének megalakítása volt. A közgyűlés nagy érdekeltet tanúsított az ügy iránt s a hitelszövetkezet megalakítását nagy lelkesedéssel mondta ki. Egy részvény nagyságát 25 forintban állapította meg heti 10 kr. befizetéssel. A ciklus idő tartama 5 év. Továbbá jóváhagyta a választmányok azon intézkedését, hogy az „Országos Központi Hitelszövetkezet”-be 1000 koronával alapító tagnak lépést be. Valamint jóváhagyta a választmányok azon elhatározását is, hogy „Vendvidéki Közművelődési Egyesület”-be alapító tagnak lépett be s utasította a pénztárt, hogy a 30 ft alapító tagsági díjat a nevezett pénztárba fizesse be. Egyuttal megbizta a választmányt, hogy a hitelszövetkezet tárgyában saját belátása szerint intézkedjék, hogy az mielőbb a forgalomnak adja át. Eddiggi részvény-jegyzések igen szépen haladnak. Jegyzémi még folyton lehet a járási ipartestületi iródban naponként 11—12-ig. Egyuttal értesítjük Muraszombat és vidékét, hogy nemcsak iparosok, hanem mások is jegyezhetnek részvényeket.

— **Tanítói körgyűlés.** A szombathelyi-egyházmegyei tanító egyesület muraszombati köre f. hó 24-én Vashidegkutan tartotta rendes őszi körgyűlést. Az elnöki jelentések és a tavaszi körgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után Szolner József vashidegkúti osztálytanító tartott sikeres gyakorlati előadást a földrajzból, mely sikeres előadásért a kör elismeréssel és jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az előadónak. A tagsági díjak beszedése és egyéb ügyek elintézte után Csepreghy János vizlendvai osztálytanító igen szép értekezést olvasott fel. (Mit e lap más helyén közlünk). Előadó értekezésével igen megnyerte a kör tetszését, miért is farsdagáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és elrendelte, hogy ezen tanulságos és közérdekű értekezés valamely lapban közzétessék. A jövő tavaszi körgyűlés helyéül Felső-Lendva és idejéül pedig majus hó tüzetett ki. A körgyűlés befejeztével a kör tagjai, Vogler-féle vendégkörben egy közös lakomára gyűltek egybe, hol jó étel és

ital mellett csakhamar a nyelvek is megoldottak s főképen a házi gazdát Vogler urat eltektek, ki egyedül okozója volt a jóhangulatnak és jókedvnek.

— **Négy éves gyujtogató.** Faries János kőhidai lakosnak kigyuladt a minap az istállója és a melléképületekkel együtt leégett. A lángok ezen kívül nagymennyiségű takarmányt is elhullasztottak. A kár 500 frt. ann biztosítva sem volt. Kiderült, hogy az istállót károsnak 4 éves Jóska nevű fia gyujtotta föl, aki felelet nélkül játszott az istálló körül. Fariesot tehát még gondatlanossággal föl is jelentették a muraszombati kir. járásbírósnál.

— **50 éves papi jubileum.** Szerényen visszavonulva csendes családi körben élte meg Czipott Rezső battyándi ág. ev. lelkész papságának 50 éves évfordulóját a mult héten. — 1848-ban a szabadságharcban akart résztvenni, de öreg édes anyja és még keresztkeletlen testvéreinek eltartási gondja az oltár mellé és a szőszékre állította. — Haubner Máté püspök szentelte föl pappá s helyettes lelkészül rendelte ki Győrbe, a hol az akkori algyimesiumot vezette, majd Somogyban lett fásár pap, a honnan a battyándi gyülekezet 1858-ban választotta meg. Szép és hosszú idő ez, tele hűségese odaadó szolgálattal Isten iránt, ápolva a hazafias erényeket és a ritka példás családi életet. A jószágos leten áldása és a közbecsülés kísérje még igen soká e derék, szeretetre méltó ősz egyházi férfit, a kiváló jeles szónokot.

— **A délvasmegei takarékpénztár** r. t. f. évi 1898. okt. 29-én tartott igazgatósági ülésében *Oljaj Sándor* igazgató ügyész indítványára egyhangulag kimondotta hogy: nem helyesli azon modort és felfogást, melyet a „Muraszombat és Vidéke” cz. helyi lap f. évi október hó 23-án megjelent száma vezércikkében egy „kalauz-jelölt” aláírásával a társadalmi közvélemény minősége és vicinális vasutgyűléstől szölvá — országgyűlési képviselőnkét érintette. — Országgyűlési képviselőnk Nagyméltóságú Gróf Székényi Tivadar urnak a kerület érdekében tett működéseit méltányolva a vasutgyűlést is bizalmat szavaz részére, — ezt hírlapilag közöztesz, s megbizta Dr. Czipott Zoltánt mint a részvénytársaság elnökét és *Oljaj Sándort* miut igazgatót, hogy azt ő nagyméltóságával írásban is közöljék.

— **A tejelő képessége** miatt az egész országban nagyon keresett ugynevezett bonyhádi tájfa tarka szarvas marláknak könnyebb és biztos beszerzésehez czelejéből Tolnamegye Hőgyészben minden hónap első keddi napján és ha ez ünnepp a következő hétköznapon kizárólag ezen fajmarha felhajtásával rendszeres állatvásár fog tartatni. Az első vásár mind szentek ünnepe miatt szerdán 1898. év november hó 2-án fog megtartatni. Kivánatra előzetes értesítés esetén mérsékelt díj mellett szállítással, vasutra kocsiokról, sőt a vett marha elszállításáról is gondoskodik az előjáróság.

— **Vásári tolvaj.** Filó Mihály uriszéki legényt a muraszombati országos vásáron éppen akkor fogták meg a cizkáló csendőrök, mikor Zslicsár Péter ráczkanizsai lakos sátorából némely apró tárgyakat raktosott a zsebébe. A csendőrök elkobozták tőle a lopott tárgyakat és visszaadták azokat Zslicsárnak, a tolvaj legényt pedig följelentették a kir. bíróságnál.

— **Czigány a cigány ellen.** Horváth Katalin abnalfaj cigányleányt f. hó 19-én d. u. Horváth István kizsibbant cigány és ennek Pista nevű fia szóváltásból kifolyólag ugy megverték, hogy a hogárszemű hajdon 8 napig gyógyuló súlyos testi sérüléseket szenvedett. Az elmenekült dáddét és fiát följelentették a muraszombati kir. járásbírósnál.

Vasuti menetrend.

Szombathely—Győr

	regg. d. n. d. n. este
Szombathely	6.06.1—3.16 6. 9
Kis-Uyom	6.19.1.83.29 . . .
Egyh.-Rádcz	6.33.1.36.34.2 . . .
Körömd	6.48.1.57.3 56 7.25
Cskány	7.03.2.21.4.09 . . .
Rátót	7.12.2.34.118 7.40
Szent-Gothárd	7.32.3.07.4.36 7.24
Gyanafalva	7.53.3.36.4.53 8.04
Grázba érk. d. e.	10.25.4—7.33 9.59

4.

Budapest—Győr—Szombathely		regg.	regg.	d. u.	d. u.	este
Budapest		6.50	8.50	1.45	2.20	9.55
Győr		11.37		4.41	5.30	2.36
Kis-Czell		6.15	1.52	6.02	8.49	4.32
Sárvár		7.10	2.25	6.25	9.34	5.06
Vép		7.50	2.51	—	10.07	5.31
Szombathely		8.10	3.04	6.52	10.23	5.44

Nyílttár*)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szork.

Foulard-selyem 65 krtól 3 frt 35 krig méterenként japán, chinai stb. legújabb mintáza tok és szemében, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privat-fogyasztókna postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyári (es. és k. udvari szállító) Zürichben. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Hirdetések.

594/98. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróóság 3540/97. számú végzése folytán a gyanfalvai takarékpénztár végrehajtójává Gombócz András görhgyi lakos ellen 600 frt tőke, ennek 1896. évi július hó 26. napjától számítandó 8% kamataival és eddig összesen 73 frt 44 kr. perköltség-követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkamával bíróság lefoglalt és 401 frtra becsült 2 ló, 1 üsző, 4 szekér, 1 lóspajta és 3 sertésből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 114/1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagis Görheneget alperes lakásán leendő eszközzésére

1898. évi november hó 10. napjának délelőtt 8 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint fizetendő.

Kelt Muraszombatban, 1898. évi október 29.

Toth Miklós,
kir. bírósági végrehajtó.

552/1898.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróóság V. 150.

számú végzése folytán Zsóka Mihály vendkivácsi lakos végrehajtójává Huber István u. o. lakos ellen 60 frt 05 kr. tőke, ennek kamatai és eddig összesen 26 frt 42 kr. perköltség-követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkamával bíróság lefoglalt és 305 frtra becsült 2 ló, 2 csikó és 2 szekérből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a fenti sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagis Vendkivácsi alperes lakásán leendő eszközzésére

1898-év november hó 9-ik napjának

délután 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint fizetendő.

Kelt Muraszombatban, 1898. évi október hó 29. napján.

Toth Miklós
kir. bírósági végrehajtó.

596/98. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbíróóság 2346/98. sz. végzése folytán Császár Iván szent-benedeki lakos végrehajtójává Sostaréc Mátyas és neje battyándi lakosok ellen 800 frt tőke, ennek 1897. évi szept. hó 1-5-ö napjától számítandó 8% kamatai és eddig összesen 96 frt 45 kr. perköltség-követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás al-

kalmával bíróság lefoglalt és 883 frtra becsült 1 ló, 1 csikó, 3 tehén, 3 borjú, 2 sertés, 2 szekér, 1 daráló gép, 1 eke taliga borona és 16 malaczból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek az V. 9/98. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagis Battyádon alperesek lakásán leendő eszközzésére

1898. év november hó 10-ik napjának

délután 2 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint fizetendő.

Kelt Muraszombatban, 1898. évi okt. hó 29. napján.

Tóth Miklós,
kir. bírósági végrehajtó.

Ház- és birtok-eladás.

Tudomására hozom a n. é. kö-zönségnek, hogy betegségem miatt **Alsó-Lendván az összes ingó és ingatlanaimat egy vasut mellett ujonnan épült vendéglőmet azonnal eladom.**

Balogh Árpád

könyvkötő,
Alsó-Lendván.

1-1

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság, Alsó-Lendva.

HIRDETMÉNY.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet
**földbirtokokra 10 egész 50 évig terjedő
törlesztési kölcsönöket**

e s z k ö z l.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál az

Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár.

4-10.

Sirkoszorukat

raktáron tartok mindenkor, különösen a közelgő Mindenszentek napjára, nemkülönben előfordulandó gyászeset alkal-mára a raktárt megnagyobbítottam.

**Koszoru szalagokat, — fátolokat, — idényszerű gyászkelmé-
ket, fekete ternók és cachemir-szöveteket, az azokhoz meg-
felelő disz- és belésneműekkel együtt.**

Raktár mindennemű
**posztó-, szövet-, vászon-, divat-, rövid- és belésárukból, — férfi
kalapok és fehéreneműekben.**

Czipott József

Muraszombat, Fő-utca 64. szám.

Szönyegek, erdélyi és pinkaföldi pokróczok — flanell és finom takarók, paplanok, — téli kötöttárak.

Nyakkendők és derékfűzők raktára.

3-3.